

Handläggare
Karin Söderling

Till
Kyrkogårdsnämnden
2016-12-14

Telefon: 08 508 30121

Verksamhetsplan 2017 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner föreliggande verksamhetsplan för 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Kyrkogårdsnämnden beslutar om omslutningsändring om 2,2 mnkr.
3. Kyrkogårdsnämnden beslutar om ersättningar till församlingar som förvaltar allmänna begravningsplatser i enlighet med detta utlåtande.

Mats Larsson

Förvaltningschef

Sammanfattning

Kyrkogårdsnämnden svarar för begravningsverksamheten i Stockholms stad samt vården och bevarandet av begravningsplatsernas kulturvärden. Dessa två uppdrag ska utföras inom ramen för begravningsavgiften. Effektivitet och resurshushållning präglar nämndens verksamhet. Under 2017 fortsätter satsningen på underhållet av stadens begravningsplatser.

Begravningsverksamheten utgör en viktig samhällsservice som präglas av en säker och tillförlitlig service med stor lyhördhet inför den enskildes behov. Värdighet och respekt är ledord för verksamheten. Begravningsplatserna är trygga och vackra kulturmiljöer med höga naturvärden.

Begravningsplatserna ska också vara miljömässigt hållbara, välskötta, rofyllda miljöer med plats för eftertanke. Såväl

Kyrkogårdsnämnden

Box 9
121 25 Stockholm-Globen
08 508 30121
08 508 30100
karin.soderling@stockholm.se
stockholm.se

begravningsplatser som kulturhistoriskt värdefulla byggnader för begravningsändamål skall vara väl underhållna.

Tillgänglighetsanpassningar är prioriterade åtgärder.

Begravningsverksamheten präglas av hög medvetenhet kring aspekter som kan påverka miljön och det pågår ett strukturerat miljöarbete avseende utsläpp, resursförbrukning och vården och utvecklingen av biologiska värden.

Olika samverkansformer har utarbetats för att upprätthålla och utveckla det goda samarbetet med olika aktörer inom begravningsbranschen. Detta är en förutsättning för en bra service till anhöriga och besökare.

Nämnden ska tillmötesgå efterfrågan av en mångfald av gravskick. Planeringen för en ny begravningsplats på Järva fortsätter.

Ett särskilt åtagande för nämnden är Världsarvet Skogskyrkogården vars värden ska bevaras, vårdas och förmedlas.

Arbetsplatserna ska präglas av ett etiskt förhållningssätt och satsningar görs på ledarskapsutveckling.

Ekonomiska förutsättningar

Kyrkogårdsnämndens verksamhet är i ekonomisk balans. Begravningsverksamheten finansieras genom begravningsavgiften som fastställs av kommunfullmäktige. Begravningsavgiften år 2017 är oförändrad 7,5 öre. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras till nästkommande budgetår i en begravningsfond.

Budgeten för 2017 är i stort oförändrad jämfört med 2016. Utöver nämndens budget finns 2,0 mkr för feriearbeten och handledning av feriearbetare avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden. Clearingsystemet som reglerar kostnader vid gravsättning mellan huvudmännen för begravningsverksamheten upphör från 2017. Ett nytt statligt ersättningssystem införs till de enskilda huvudmännen (ex judiska och katolska) och till de församlingar i Svenska kyrkan som innehar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Förändringen medför ökade kostnader med ca 8 mkr.

Investeringsbudgeten för 2017 är 64,0 mnkr. 54 mnkr är avsatta för specifika projekt; Järva begravningsplats, investering i en ny bevattningsanläggning på Skogskyrkogården, ombyggnad av arbetslokaler på Norra begravningsplatsen och för byggnation av kistgravkvarter vid Råcksta begravningsplats. Övriga 10 mnkr fördelas av nämnden till angelägna investeringar.

Serviceverksamheten, som innebär att erbjuda skötsel av gravplatser till gravrättsinnehavarna, ska vara självfinansierad.

Mål för verksamheten

Kyrkogårdsförvaltningens verksamhetsplan 2017 utgår från den av kommunfullmäktige antagna budgeten och de mål, indikatorer och aktiviteter som fastslagits där. Stadens vision 2040 "Ett Stockholm för alla" är vägledande för verksamhetsplaneringen. Därutöver föreslår förvaltningen att nämnden antar egna nämndmål samt ett antal indikatorer och aktiviteter. Staden integrerade ledningssystem (ILS) används för verksamhetsplanering och uppföljning av verksamheten.

Underhåll av anläggningar med mera

Budgeten ger förutsättningar för fortsatta satsningar på underhållet av begravningsplatser, kulturhistoriskt intressanta byggnader för begravningsändamål, samt verka för att kultur- och naturmiljöer på begravningsplatser bevaras och utvecklas som grönytesresurs i stadsmiljön. Förstärkt bemanning vid Skogskyrkogården och vid enhet Sydvästs begravningsplatser ska öka kvalitet på skötseln vid dessa anläggningar.

Det är angeläget att underhållet av anläggningarna följer en långsiktig planering. Kyrkogårdsnämnden har i samband med beslut om "Underlag för budget 2017 med inriktning 2018 och 2019" redovisat prioriteringar avseende underhållsåtgärder. Dessa prioriteringar kvarstår. Under år 2017 genomförs följande underhållsåtgärder m m:

- Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer för allmänheten på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

- Fortsatt underhåll av Skogskyrkogårdens 3,6 km långa mur.
- Renovering av murar vid Uppståndelsekapellet, Skogskyrkogården.
- Fortsatt arbete med att byta bevattningsanläggning vid Skogskyrkogården.
- Fortsatta beläggningsarbeten på Skogskyrkogården och övriga begravningsplatser.
- Byte av krematorie- och processutrustning vid Råcksta krematorium
- Fortsatta murarbeten på Spånga kyrkogård.
- Underhållsåtgärder av murar och terrasser på Brännkyrka kyrkogård.
- Återplantering av häckar och renovering av det gröna kulturarvet på Norra begravningsplatsen.
- Återplanteringar vid Skogskyrkogården
- Fortsatta energieffektiviseringar vid följande fastigheter: Klockarbacken på Norra begravningsplatsen samt vid ekonomibyggnad vid Bromma kyrkogård.
- Byte av belysningsarmatur på Strandkyrkogården.
- Takrenovering vid Råcksta begravningsplats.
- Renovering av gamla gravmonument av kulturhistoriskt intresse på Norra begravningsplatsen.
- Upprustning av personalutrymmen på flera olika arbetsplatser, bland annat vid kv 21 på Skogskyrkogården.
- Ombyggnad av ekonomigård och personalutrymmen vid kv 15 C, Norra begravningsplatsen.

Under 2017 fortsätter arbetet med säkerhetskontroll av gravstenar.

Medel avsätts för en höjd ambitionsnivå kring kommunikationsinsatser.

För att möta en efterfrågan på nya gravskick som askgravplatser och askgravlundar planeras för nya anläggningar vid några av begravningsplatserna.

Planering för en ny begravningsplats vid Järva fortsätter under året. Arbetet med att anlägga den nya begravningsplatsen sker etappvis med tidigast start tidigast under 2017.

Strandkyrkogårdens utvecklingsmöjligheter har utretts och en plan för genomförande tas fram.

Artrikedomen ska säkras och stärkas och trädbestånden förnygras på begravningsplatserna. Smittsamma trädskjukdomar hotar begravningsplatsernas kulturvärden och kommer fortsatt att bekämpas bl a genom vaccinering mot almsjuka.

Under 2017 kommer åtgärder för att komma tillrätta med problemen med vattenavrinning från taket på det Nya Krematoriet på Skogskyrkogården att slutföras.

Skogskrematoriet inklusive de tre kapellen (Tron, Hoppet och Heliga korset) står inför en genomgripande renovering på Skogskyrkogården. Under 2017 fortsätter arbetet med att ta fram en konsekvensanalys och tidplan för hur detta arbete ska genomföras.

Säkerhetsarbetet har högsta prioritet. Det gäller särskilt vid stadens båda krematorier samt vid bisättningslokalerna.

En aktivitetsplan för miljöarbetet kommer att tas fram under året. Den ska utgå från stadens miljöprogram 2016-2019. Fokus kommer att läggas på åtgärder mot buller, hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt källsortering av avfall.

Världsarvet Skogskyrkogården

Nämnden har ett särskilt ansvar att förvalta stadens enda världsarv Skogskyrkogården som sedan 1994 finns upptagen på UNESCO:s lista över kultur- och naturarv som är så värdefulla att de anses vara en angelägenhet för hela mänskligheten. De objekt som en gång kommit med på världsarvslistan garanteras skydd och vård för all framtid.

Avtal finns mellan kyrkogårdsnämnden och kulturnämnden/Stockholms stadsmuseum som sköter besöksverksamheten vid världsarvet. Ett nytt avtal kommer att tecknas där möjligheter till utökade öppettider för Visitors center ses över. Planeringen för en ”Skogskyrkogårdens dag” fortsätter. Förvaltningsplanen för världsarvet ska fortsatt implementeras och följas upp under året. I enlighet med UNESCO:s riktlinjer ska varje världsarv ha väl definierade gränser och buffertzoner. Världsarvet Skogskyrkogårdens

gränsdragning och buffertzona utreds av stadsledningskontoret på uppdrag av kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kyrkogårdsnämndens verksamhetsplan för 2017 har utarbetats utifrån stadens regler för ekonomisk förvaltning och följer stadens anvisningar. Verksamhetsplanen tas fram med utgångspunkt från kommunfullmäktiges (KF:s) budget, KF:s inriktningsmål, KF:s mål för verksamhetsområdet samt nämndens egna mål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2016-12-07.

Inledning

Nämnden redogör i verksamhetsplan för 2017 hur verksamheten planeras under året med utgångspunkt från KF:s budget och målbeskrivningar. Vision 2040 "Ett Stockholm för alla" är den gemensamma långsiktiga visionen för hur staden ska utvecklas.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stadens begravningsplatser ska upplevas som rofyllda, vackra, trygga och tillgängliga. Verksamheten ska präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Under 2017 fortsätter arbetet med underhåll av anläggningarna, förbättrad säkerhet och implementering av ett nytt tillförlitligt administrativt system.

Nämnden utvecklar och anpassar begravningsplatserna för att möta den enskildes behov. Nya kistgravkvarter planeras vid Råcksta begravningsplats och på Järvafältet fortsätter planeringen för en ny begravningsplats som ska täcka mer långsiktiga behov av gravplatser

Stockholms begravningsplatser är rika kulturmiljöer som också är viktiga besöksmål. Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s världsarvslista. Vården och underhållet av kulturvärdena är fortsatt ett prioriterat uppdrag. Förmedlingen och tillgängliggörandet av världsarvet Skogskyrkogården görs i samarbete med Stockholms stadsmuseum.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Stadens begravningsplatser ska upplevas som rofyllda, vackra, trygga och tillgängliga. Verksamheten ska präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Under 2017 fortsätter arbetet med underhåll av anläggningarna, förbättrad säkerhet och implementering av ett nytt tillförlitligt administrativt system.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	År

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga och säkra.

Beskrivning

Tillförlitliga och säkra administrativa rutiner vid beställningar, kremationer, förvaring av kistor med stoft och urnor samt vid utlämning av urnor utgör basen för förvaltningens säkerhetsarbete.

Krematorieverksamheten präglas av hög säkerhet och god arbetsmiljö. Vid Råcksta krematorium, Nya Krematoriet/Skogskrematoriet och vid kylhuset på Norra begravningsplatsen finns kyllda utrymmen för förvaring av kistor med stoft. In- och utpassering sker här med ett anpassat digitaliserade säkerhetssystem. Anläggningarna är kameraövervakade. Säkerhetsrutiner finns också för förvaring av urnor. Under året genomförs

en ombyggnad av ekonomigård och verksamhetslokaler vid Norra begravningsplatsen för att öka säkerheten och minska risken för skadegörelse och stölder.

Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lungräddning.

Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Grävning av gravar sker på ett arbetsmiljömässigt säkert sätt och det finns branschrekommendationer som är vägledande för hur arbetet ska genomföras. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har tillsyn över gravstenssäkerheten. Särskild personal avdelas för att följa upp gravstenssäkerheten.

Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Stölder på begravningsplatserna är ett återkommande problem. Samverkan söks med närpolisen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder.

Förväntat resultat

Att inga incidenter, allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna ska uppleva begravningsplatserna som trygga och säkra.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel kvinnor och män som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga	85%		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Brandskydd kapell	2016-01-01	2018-01-31
Byte av belysningsarmaturer på Strandkyrkogården	2015-01-01	2017-12-31
Implementering av ny teknisk plattform för administration av beställningar, gravupplåtelse mm.	2015-01-01	2017-12-31
Ombyggnation av arbetslokaler vid Norra begravningsplatsen	2017-01-01	2017-12-31
Säkerhetsbesiktning av gravstenar	2015-01-01	2019-12-31
Utbyte av processutrustning vid Räcksta krematorium	2015-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden.

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De är värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under 2017 fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Trädvårdsinsatser, återplanteringar och häckreoveringar, bland annat utbyte av thujahäckar vid Norra begravningsplatsen fortsätter. I framtagande av skötselplaner och i skötseln av grönytor ska främjande av biotopvärden särskilt uppmärksammas. Ett program för att förbättra ljudmiljön håller på att tas fram och detta arbete sker delvis i ett samarbete med

Sveriges Lantbruksuniversitet. Samråd med trafikkontoret och miljöförvaltningen fortsätter för att om möjligt hitta lösningar för att minska trafikbullret på stadens begravningsplatser. När maskiner byts ut ska också bulleraspekterna vägas in.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ska öka. Bullret ska minska.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel kvinnor och män som upplever Stockholms begravningsplatser som rofyllda	90%		År
♀ Andel kvinnor och män som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta	85%		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Byte av begravningsanläggning vid Skogskyrkogården	2015-01-01	2018-12-31
Byte av Thujahäckar vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2018-12-31
Åtgärdsplan buller	2015-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Nämnden utvecklar och anpassar begravningsplatserna för att möta den enskildes behov. Nya kistgravkvarter planeras vid Råcksta begravningsplats och på Järvafältet fortsätter planeringen för en ny begravningsplats som ska täcka mer långsiktiga behov av gravplatser.

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Nämnden erbjuder också ett stort utbud av olika typer av planteringsavtal och gravskötsel.

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, religiös eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder mm. Så långt det är fysiskt möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och borgerliga förrättningar. Stockholmare har även möjlighet att gravsättas på andra platser i Sverige. På samma sätt har även icke stockholmare möjlighet att i mån av plats gravsättas på stadens begravningsplatser.

Behovet av ytterligare gravskick utreds som exempelvis en kistgravlund vid Strandkyrkogården och nya kvarter med kammargravar. Utbyggnader av nya askgravlundar

och askgravplatser pågår.

Strandkyrkogården ligger i ett naturskönt område men utnyttjas i liten grad för gravsättningar. Under 2016 utreddes hur begravningsplatsen kan ges ökad attraktivitet. Under 2017 görs en plan för utveckling av Strandkyrkogården där bland annat förutsättningarna för ett begravningskapell belyses.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller god service och en mångfald av gravskick.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Plan för utveckling av Strandkyrkogården	2017-01-01	2017-12-31
Utredning kistgravlund vid Strandkyrkogården	2015-01-01	2017-12-31
Utredning och byggnation av kammargravar.	2015-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick

Beskrivning

Runt Järvafältet bor drygt 60 000 människor och de representerar en mångfald av kulturer och som också efterfrågar olika gravskick utifrån olika trosuppfattningar. Den nya begravningsplatsen på Järvafältet ska ge utrymme för dessa behov samtidigt som den ska ta hänsyn till kulturresevatets värden. Planeringen har pågått sedan 2008 och under 2017 förväntas att detaljplanen vinner laga kraft och att genomförandebeslut kan tas i kyrkogårdsnämnd och kommunfullmäktige.

Religiösa och kulturella traditioner ställer särskilda krav på utformningen av gravmark. Exempelvis är det inom muslimsk tradition inte möjligt med gravsättning annat än på jungfrulig, oanvänd mark. All jungfrulig gravmark i västra Stockholm har tagits i bruk. Muslimska gravsättningar hänvisas till Strandkyrkogården i södra Stockholm. Förvaltningen kommer under 2017 projektera för nya kistgravar för bland annat muslimer på Räcksta begravningsplats. Genomförda vattenutredningar visar att markförhållandena inte är idealiska och en känslig recipient, Räcksta träsk ligger inom avrinningsområdet. Tillståndsprövningar görs innan genomförande. Det förslag som utretts till att hantera drän- och dagvatten med utskifte av förorenade massor har kostnadsberäknats till 20 mnkr. Projektet beräknas ha en genomförandetid på två år. Ett sådant kistgravkvarter kommer dock inte lösa det långsiktiga behovet av kistgravar i västerort utan får ses som ett komplement till den planerade begravningsplatsen på Järvafältet.

Förväntat resultat

Ökat utbud av service genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nya kistgravkvarter på Räcksta begravningsplats	2006-01-01	2018-12-31
Planering för en ny begravningsplats på Järva friområde	2008-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Stockholms begravningsplatser är rika kulturmiljöer som också är viktiga besöksmål. Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s världsarvslista. Vården och underhållet av kulturvärdena är fortsatt prioriterat uppdrag. Förmedlingen och tillgängliggörandet av världsarvet Skogskyrkogården görs i samarbete med Stockholms stadsmuseum.

Nämndmål:

Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras

Beskrivning

Efter drygt 70 år är det angeläget att planera för en renovering av Skogskrematoriet inklusive kapell. Krematorieverksamheten har flyttat till Nya krematoriet på Skogskyrkogården. Kylrum, kisthissar etc. skall dock användas som tidigare. En förstudie har genomförts med teknisk och antikvarisk expertis som gett svar på underhållsbehov och antikvarisk metodik. En konsekvensutredning görs 2017 där tidplan och logistik går igenom.

En kulturhistorisk inventering av gravvårdar vid stadens begravningsplatser pågår och en värdering av materialet med förslag till bevarandeplan kommer så småningom att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande. Renovering av gamla gravmonument, staket och gjutjärnsdetaljer sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Vård- och underhållsplaner ska tas fram för samtliga begravningsplatser. Planer håller på att tas fram för Sandsborgskyrkogården och Spånga kyrkogård.

Renovering av trappor och murar har hög prioritet under året. Vid Spånga och Brännkyrka kyrkogårdar fortsätter renoveringsarbeten av kyrkogårdsmurar och stödmurar. På Skogskyrkogården genomförs upprustningar av murar intill Uppståndelsekapellet. Även ca 1 km av Skogskyrkogårdens 3,6 km långa bogårdsmur kommer att renoveras och få ny kröntäckning.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att de fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Artregistret är ett verktyg som hjälper till med katalogisering och prioritering av trädvårdsinsatser under året. Under 2017 kommer fortsatt bekämpning av almsjuka att prioriteras. Brännkyrka kyrkogård och Norra begravningsplatsen är särskilt drabbade. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning bland annat på almar på Norra begravningsplatsen. Ett fördjupat samarbete är önskvärt med stadens trädansvariga och Solna stad för att göra gemensamma insatser mot almsjukan och andra trädssjukdomar.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på

begravningsplatserna och där också platsernas värdefulla kulturmiljöer kan lyftas fram och synliggöras. Vid allhelgonahelgen beräknas ca 150 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i kapellen och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Ett vårdat, mer tillgängligt och mer attraktivt kulturarv

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Framtagande av vård- och underhållsplaner	2016-01-01	2019-12-31
Konsekvensanalys renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2014-01-01	2017-12-31
Renovering av gravvårdar	2015-01-01	2018-12-31
Renovering av murar vid Uppståndelsekapellet	2015-01-01	2017-12-31
Trädförnyringar och annan vegetation	2016-01-01	2018-12-31
Upprustning av murar och terrasser vid Brännkyrka kyrkogård	2016-01-01	2017-12-31
Upprustning av murar vid Spånga kyrkogård.	2015-01-01	2017-12-31
Upprustning av Skogskyrkogårdens mur	2013-04-30	2019-12-31

Nämndmål:

Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förvaltas och förmedlas

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 ett UNESCO-världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en nyligen reviderad och framtagna förvaltningsplan som överlämnas av Riksantikvarieämbetet till UNESCO. I Världsarvsrådet ingår representanter från kyrkogårdsförvaltningen, länsstyrelsen, Stockholms stadsmuseum, stadsträdgårdsmästaren och stadsarkitekten. Världsarvens gränser och buffertzoner utreds av stadsledningskontoret. Beslut kommer att fattas av kommunstyrelsen för vidare beredning av Riksantikvarieämbetet inför överlämnande till UNESCO för beslut.

Under 2017 kommer ett antal indikatorer att utvecklas som bättre ska följa upp världsarvets autenticitet och integritet. Implementeringen av förvaltningsplanen ska också följas upp av världsarvsrådet. Ett viktigt arbete med vården av världsarvet är regenereringen av tallbeståndet och annat växtmaterial på Skogskyrkogården.

Världsarvet bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till "sitt" världsarv är en viktig del i UNESCO:s strävanden att medvetandegöra världsarven - både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och ungdomsperspektiv ska också finnas. Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. En ny överenskommelse mellan parterna ska tecknas.

Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar och ett säsongsöppet Visitors Center. Webbplatsen www.skogskyrkogarden.se

stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket. Den hjälper till vidare kunskap och erbjuder kartguider på åtta språk. Audioguider har tagits fram för att förbättra tillgängligheten och kunskapen om världsarvet.

FN-dagen den 24 oktober kommer att uppmärksammas med evenemang som syftar till att uppmärksamma världsarvet i en internationell kontext.

Tillsammans med trafikkontoret utreds förutsättningarna för att införandet av en "Skogskyrkogårdens dag" under 2017.

Förväntat resultat

Tydliggörande av gränsdragningar och buffertzoner. Ökad medvetenhet om världsarvet och dess värden. Ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel kvinnor och män som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv	70 %		År
Ökning av antalet besökare på världsarvets Skogskyrkogårdens hemsida	5 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
FN-dagen 24 oktober	2017-10-24	2017-10-24
Implementera ett program för hållbar turism i samverkan med Stockholms stadsmuseum	2015-01-01	2017-12-31
Tillsammans med trafikkontoret utreda förutsättningarna för en "Skogskyrkogårdens dag"	2016-01-01	2017-12-31
Utveckla indikatorer för världsarvsarbetet	2016-01-01	2017-12-31
Återplantering av tallbestånd och annat växtmaterial på Skogskyrkogården	1999-10-01	2025-11-30

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Konverteringen till mer effektiva och miljöanpassade uppvärmningssystem fortsätter. Vid krematorierna fortsätter övergången till mer biogas istället för naturgas. Transporterna blir allt mer miljöanpassade. En aktivitetsplan för miljöarbetet tas fram. Att skapa en än mer giftfri miljö, vårda och utveckla den biologiska mångfalden och källsorteringen av avfall är en del i detta arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Konverteringen till mer effektiva och miljöanpassade uppvärmningssystem fortsätter. Vid krematorierna fortsätter övergången till mer biogas istället för naturgas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Köpt energi (GWh)	3,25 GWh	1835 GWh	År

Nämndmål:

Stockholms stad leder utvecklingen avseende miljökrav för krematorierna

Beskrivning

Krematorierna ska ha hög driftsäkerhet och utsläpp ska med god marginal understiga uppsatta riktvärden. Idag används fortfarande en del naturgas som bränsle vid förvaltningens krematorier. Gasleveranserna från Stockholm Gas till krematorierna består till nu till 75% av biogas. Förvaltningen har tecknat ett nytt avtal med Stockholm Gas AB om leveranser av biogas till förvaltningens båda krematorier. Volymerna är 1,5 GWh år 2016, 1,75 GWh år 2017 samt hela gasförbrukningen, ca 2,0 GWh för kremation, år 2018.

Under 2017 genomförs byte av krematorie- och processutrustning vid Råcksta krematorium för att ytterligare öka driftsäkerheten. Därutöver har det utretts hur överskottsvärmen från kremationsugnarna kan utnyttjas för egen värmeförsörjning vid Råcksta kapell och krematorium. Implementeringen kan ske under 2017.

Förväntat resultat

Låga utsläpp och god energihushållning

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Byte av bränsle från naturgas till biobränsle vid krematorierna	2016-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska

Beskrivning

En aktivitetsplan tas fram under 2017 med fokus på åtgärder mot buller, hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt återvinning av avfall. Energieffektiviseringar sker genom konvertering av uppvärmningssystem i eluppvärmda

byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer. Vid utbyte av fordon och maskiner ska miljöanpassade maskiner väljas. Gravrättsinnehavare med planteringsavtal erbjuds perennalternativ samt isbegonior och penséer odlade enligt KRAV:s principer. Begravningsplatserna har ofta ett rikt djur och växtliv med höga biotopvärden. Skötselplanerna på begravningsplatserna tar hänsyn till den tidigare genomförda biologiska inventeringen. Bland annat följs en särskild skötselplan för näckrosdammen på Skogskyrkogården som härbärgerar den större vattensalamandern. Bikupor finns på flera av begravningsplatserna och honung från bikuporna på Skogskyrkogården finns till försäljning på Visitors Center.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp, minskad energianvändning och ökad biologisk mångfald på begravningsplatserna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bergvärme vid Klockarbacken, ekonomibygnad vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2017-12-31
Råcksta krematorium- konvertera till egen värmeförsörjning	2016-01-01	2018-12-31
Utbyte till LED ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2018-12-31
Utredning bergvärme vid ekonomibygnader Bromma kyrkogård	2016-01-01	2017-12-31
Utredning och installation av luftvärmepump vid Sandsborgskapellet	2015-01-01	2017-12-31
Utveckling och införande av nytt avfallssorteringskoncept	2015-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Nämnden har en bilpark med enbart miljöklassade fordon. Andelen elbilar ökar. Dialog förs med begravningsbyråerna om att transporter som utförs av dem enligt överenskommelse med kyrkogårdsförvaltningen bör miljöanpassas i allt högre grad.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Samverkan sker med olika entreprenörer inom begravningsbranschen och samverkan är också formaliserad i olika samrådsorgan.

Nämndmål:

Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster mm. Höga krav ställs på att detta samarbete fungerar på ett bra sätt för att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och så att misstag undviks. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med bland annat Stockholms läns landsting och begravningsbyråbranschen.

Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster. Byte av IT-leverantör för begravningsadministrationen som skedde under 2016 ger goda förutsättningar för en sådan utveckling.

Förväntat resultat

Att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och att inga avvikelser sker. Att ge förutsättningar för att tiden mellan dödsfall och begravning minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel begravningsentreprenörer som bokar via webb-Aveny (tidigare Grabo)	40 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Nämnden erbjuder personer som står långt ifrån arbetsmarknaden praktikplatser. Handledningen av feriearbetande ungdomar kommer att förstärkas under 2017.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	2 st	850 st	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	4 st	500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	110 st	8 500 st	År
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	4 st	900 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	110 st	8 500 st	År

Nämndmål:

Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

Beskrivning

Nämnden kommer fortsatt att bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg samt till andra personer, exempelvis personer med funktionsnedsättning, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda lärlingsplatser för olika yrkesutbildningar. Nämnden erbjuder 110 platser för feriearbetande skolungdomar.

Förväntat resultat

Att fler personer kan få arbetslivserfarenhet och därmed bli mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda praktikplatser	2013-06-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämndens verksamheter ska präglas av god budgethållning och effektivt resursutnyttjande. Uppföljning sker månatligen gentemot de olika verksamheterna. Avstämningar av underhållsplaner och andra angelägna driftsinsatser sker regelbundet varje tertial.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning

Beskrivning

Samtliga enhetschefer gör budgetuppföljningar med respektive avdelningschef. I samband med tertialrapport 2 sker också uppföljning av verksamhet och ekonomi med förvaltningschefen. Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus är på kostnader för underhållsåtgärder, uppföljning av investeringsbudgeten samt erhållna intäkter.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i nämndens verksamhet

Beskrivning

En analys har genomförts utifrån könsuppdelad data som omfattar antal döda, gravsatta, kremerade och personer som innehar gravskötselavtal. Det bedöms inte finnas skillnader i dessa data som är signifikant avvikande utifrån könstillhörighet. Resultat från så kallade Bussundersökningar med könsuppdelad statistik visar på en något förhöjd upplevelse av otrygghet hos kvinnor jämfört med män bland dem som besöker stadens begravningsplatser. Trygghetsarbetet är därför fortsatt prioriterat.

Förväntat resultat

Att det inte finns några skillnader utifrån kön avseende upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Kyrkogårdsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare och chefer. Ett etiskt förhållningssätt och ett värdigt bemötande kännetecknar verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Index Bra arbetsgivare	82	fastställs 2017	År
 Index Psykosocial arbetsmiljö	74	fastställs 2017	År
 Sjukfrånvaro	4 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,3 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Kyrkogårdsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Beskrivning

Alla medarbetare ska bidra till att skapa en attraktiv arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat samt låg sjukfrånvaro. Jämställdhets- och mångfaldsfrågor ska fortsatt ha hög prioritet. Medarbetare och chefer erbjuds löpande kompetensutveckling utifrån behov.

Förvaltningen har många säsongsanställda kyrkogårdsarbetare. Dessa arbetsleds av lagbasar som i många fall också har en tidsbegränsad anställning som säsongsanställd. Under 2017 kommer fortsättningsvis lagbasarna få en utökad introduktion inför säsongen kring nämndens arbete och policy kring jämställdhet- och mångfaldsfrågor. Syftet är att informationen kring detta arbete också når ut till den säsongsanställda personalen.

Förväntat resultat

En attraktiv arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmiljöåtgärder upprustning av verksamhetslokaler vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2017-12-31
Friskvårdssubvention	2016-04-21	2017-12-31
Ledarskapsutveckling	2015-01-01	2017-12-31
Upprustning av personallokaler	2015-01-01	2018-03-31

Nämndmål:

Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande av kunder och besökare.

Beskrivning

Medarbetarundersökningens resultat för 2015 visade på en negativ trend.

Medarbetarundersökningen 2017 ska förhoppningsvis ge svar på om vidtagna åtgärder har gett effekt.

Kompetensutvecklingsinsatser riktade till krematorietekniker, kapellvärdar och kyrkogårdarbetare genomförs under året.

Arbetsmiljön förbättras med hjälp av ombyggnader av personallokaler och genom översyn av arbetsrutiner. Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och ska följas upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.

Förvaltningen har anslutit sig till SKKF:s riktlinjer för krematorieverksamheten (reviderad 2016). Förvaltningen följer också rekommendationer i dokumentet från Svenska kyrkans arbetsgivareorganisation ”Gravgrävning – riskbedömning, etiska aspekter och instruktioner för säker gravgrävning (reviderad 2016).

Medarbetarnas kompetensutveckling och individuella kompetensutvecklingsplaner följs upp vid medarbetarsamtalen. Varje enhet och avdelning gör uppföljningar av kompetensutvecklingsbehoven på en mer övergripande nivå.

Medarbetarna har tillgång till subventionerad friskvård och erbjuds också medlemskap i Simhallskortet i Stockholms stad och i STAR.

Förväntat resultat

Nöjda och kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel kvinnor respektive män bland medarbetarna som upplever att arbetsplatsen präglas av ett etiskt förhållningssätt	97 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Nämndmål:

Verksamheten utgår från mänskliga rättigheter och är fri från diskriminering

Beskrivning

Nämnden anpassar fortlöpande befintliga anläggningar för att tillmötesgå olika behov. Exempelvis har flertalet besökstoletter numera ingen hänvisning utifrån könstillhörighet. Tillgänglighetsanpassningar görs i samråd med nämndens råd för funktionshindersfrågor. Det kan dock finnas en konflikt mellan fortsatta åtgärder och anpassningar av anläggningarna och de hänsyn som måste tas till olika kulturmiljöaspekter. Ständigt kunskapsutbyte med begravningsentreprenörer och anhöriga medför att olika lösningar för att tillmötesgå olika begravningstraditioner utvecklas. Genom att se över möjligheterna till att förbygga gravkammare så att den enskilde inte ska behöva bygga själv är ett exempel på tillmötesgående av olika begravningstraditioner.

All personal har under 2015-2016 genomgått utbildningar i mänskliga rättigheter med särskilt fokus på HBTQ-frågor. Det handlar också om hur vi hanterar normer och värderingar i det dagliga arbetet, både inom den egna arbetsgruppen och i mötet med besökare, anhöriga och olika entreprenörer inom begravningsbranschen. Tidigare har dessutom all personal fått utbildningar som rör tillgänglighet och bemötande av personer med funktionsnedsättning samt om kulturella och religiösa skillnader vid begravningssceremonier och val av gravskick. Nya riktlinjer för kränkande särbehandling har tagits fram.

Vid anläggande av den nya begravningsplatsen vid Järva ska ett hållbarhetsperspektiv anläggas. Det handlar inte enbart om hållbar resursanvändning och miljöanpassningar utan också om social hållbarhet.

Förväntat resultat

Ingen ska utsättas för diskriminering inom nämndens verksamhetsområde.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31
 Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31

Nämndmål:

Barnperspektivet ska vara närvarande vid planering och utformning av begravningsplatserna**Beskrivning**

Det är viktigt att barnens perspektiv inte ställs utfanför vid planering och utformning av begravningsplatserna. Att besöka en anhörigs grav eller delta vid en begravningsceremoni kan te sig både skrämmande och främmande. Det är därför viktigt att möta barnets föreställningsvärld. Servicestationer utrustas med vattenkannor och redskap som är barnanpassade så att de kan delta i skötseln av en anhörigs grav. Vid utformningen av den nya begravningsplatsen på Järva vägs barnens behov in. På Norra begravningsplatsen finns ett barngravkvarter utrustad med en träskulptur i friare former som stimulerar till lek och utforskande. Världsarvet Skogskyrkogården erbjuder fria barnvisningar till skolor och förskolor samt riktade pedagogiska program till skolorna.

Förväntat resultat

Att barn upplever sig inkluderade vid besök på stadens begravningsplatser

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Visningar av världsarvet Skogskyrkogården för barn	2013-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet ska ha god tillgänglighet.**Beskrivning**

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor

där en gemensamt framtagna åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Under året planeras för förtätning av sittplatser, beläggningsarbeten, översyn av väghinder samt målning av trappnosar. Förbättrad skyltning av begravningsplatserna, upprustning av servicestationer är också insatser som syftar till att öka tillgängligheten. Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser vid Skogskyrkogården utreds på uppdrag av nämnden.

Tillgänglighetsfrågorna ska också lyftas i den dialog förvaltningen har med innerstadsförsamlingarna. Det handlar också om förbättrad information via hemsida, kundtjänst och andra kanaler. "Hitta-graven" webbplatsen är en mycket välbesökt sökfunktion och den utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Sökfunktionerna på "Hitta-Graven" utökas fortlöpande och antalet besökare utökas kontinuerligt.

Under 2016 beräknas besökare från 121 olika länder besöka tjänsten. Närmare 40% av besöken på "Hitta Graven" görs dessutom via mobila tjänster. Under året fortsätter arbetet med att ta fram uppdaterad information på informationstavlor som ska förses med pictogram med handikapplatser, toaletter, skötbord mm. Stadens program för tillgänglighet - En stad för alla - är vägledande för projekteringen av en ny begravningsplats vid Järva friområde. Möjligheten att genom audioguidning själv kunna besöka världsarvet Skogskyrkogården och Norra Begravningsplatsen skall också ses som en angelägen tillgänglighetsåtgärd.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler ska vara anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal besökare på söktjänsten "Hitta-Graven"	220 000		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beläggningsarbeten	2015-01-01	2018-12-31
Design tävling för ny bänk till Skogskyrkogården	2016-01-01	2017-12-31
Komplettering av audioguider vid Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.	2015-12-01	2018-12-31
Lägre höjd på häckar	2015-01-01	2018-12-31
Målning av trappnosar	2015-01-01	2018-12-31
Möbleringsprogram - förtätning, nyproduktion	2015-01-01	2018-12-31
Skyltprogram, informationstavlor	2015-01-01	2017-12-31
Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2018-11-30
Utredning av tillgänglighetsanpassningar vid busshållplatser på Skogskyrkogården	2017-01-01	2017-12-31
Utveckla "Hitta-Graven" tjänster	2015-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Nämndmål:

Samråd med intressegrupper och en effektiv synpunktshantering är vägledande för utvecklingsarbetet

Beskrivning

Förvaltningen har ett gott samarbete med många aktörer och företagare inom begravningsbranschen. Detta sker i olika samverkansorgan och är vägledande för utvecklingsarbetet. Dessutom hanteras många synpunkter från enskilda gravrättsinnehavare och besökare. Även andra aktörer som Stockholms läns landsting och olika trossamfund och dess företrädare är viktiga intressenter beträffande den service som förvaltningen erbjuder. Vid utvecklingen av servicen och vid nyanläggningar sker samråd och dialog i olika former, exempelvis finns en interreligiös grupp som följer arbetet med en ny begravningsplats på Järvafältet.

Förväntat resultat

Färre antal klagomål. God samverkan med aktörer inom begravningsverksamheten i Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram		Fastställs 2017	År

Nämndmål:

Kvalitets- och miljökrav ställs vid upphandlingar

Beskrivning

Stadens riktlinjer avseende upphandlingar följs. Upphandlade entreprenörer ska kunna redovisa sitt systematiska miljöarbete. Vid upphandling av konsulttjänst prövas en metod med fast pris och enbart kvalitetsutvärdering vid prövning av anbud.

Förväntat resultat

Hög kvalitet på levererade tjänster.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Driftbudget	Budget 2016	Budget 2017
Kostnader	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	6,9	6,9
Begravnings- och serviceavdelningen	96,7	99,8
Tekniska avdelningen	48,7	48,2
Administrativa avdelningen	31,0	26,8
Kapitaltjänstkostnader	24,0	26,7
Summa kostnader	207,3	208,4
Intäkter		
Avgifter	14,5	14,5
Fonduttag	8,5	8,5
Övrigt	12,6	7,7
Summa intäkter	35,6	30,7
Netto	171,7	177,7

Budgeten för 2017 är i stort oförändrad jämfört med 2016. Utöver nämndens budget finns 2,0 mnkr för feriearbeten och handledning av feriearbetare avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden. Clearingsystemet som reglerar kostnader vid gravsättning mellan huvudmännen för begravningsverksamheten upphör från 2017. Ett nytt statligt ersättningssystem införs till de enskilda huvudmännen (ex judiska och katolska) och till de församlingar i Svenska kyrkan som innehar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Förändringen medför ökade kostnader med ca 8 mnkr.

Ersättning till församlingar som förvaltar allmänna och enskilda begravningsplatser

I Stockholm finns det 12 församlingar som förvaltar allmänna begravningsplatser utan att vara huvudman för begravningsverksamheten. Stockholms kyrkogårdsnämnd har, enligt Begravningslagen, rätt att lämna ett skäligt bidrag till driften till den församling som är innehavare och vill behålla förvaltningen av sin begravningsplats. Huvudmannens bidrag till församlingarna har utgått från de kostnader församlingarna haft för förvaltning av sina begravningsplatser/kyrkogårdar/kolumbarier.

Den 1 januari 2017 kommer ett nytt statligt ersättningssystem att träda i kraft som ersätter det tidigare clearingsystemet som upphör att gälla 31 december 2016. Det nya ersättningssystemet gäller den som innehar enskild begravningsplats och den som innehar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Det nya ersättningssystemet består av två ersättningsbelopp. En gravsättning utan gravrätt (minneslund/askgravlund) kommer att preliminärt ersättas med 900 kr. En gravsättning med gravrätt (kistgrav/askgravplats/kolumbarium) kommer preliminärt att ersättas med 22 500 kr (900 kr×25år). Ersättningsnivåerna kommer att omprövas vart femte år. Kammarkollegiet kommer att fastställa de två ersättningsbeloppen i mitten av december månad 2016 enligt uppgift.

I samband med införandet av de nya ersättningsbeloppen för gravsättning har bidragsgivningen till församlingarna setts över. Bidragen för 2017 föreslås utges i ett till församlingarna garanterat belopp. Det finns församlingar som har få gravsättningar men som har kostnader för drift och underhåll och som därför inte kompenseras fullt ut av de nya ersättningsnivåerna. Garantibeloppets storlek bygger därför på det bidrag som nämnden tidigare gett församlingarna. Skulle antalet gravsättningar och ersättningarna för dessa överstiga garantibeloppet kan församlingen tillgodoräkna sig hela ersättningen.

Ett räkneexempel: Farsta församling gravsätter endast urnor i sitt kolumbarium i Söderledskyrkan. Gravsätter man 10 urnor under perioden december-november (12 månader) har man endast rätt till 225 tkr i ersättning. Garantibeloppet enligt nedan tabell faller då ut och församlingen erhåller istället 458 tkr. Gravsätter man 30 urnor erhåller man istället 675 tkr.

Extra bidrag för ex. underhåll av kulturhistoriska värden och tillgänglighetanpassningar kommer efter årsskiftet inte att delas ut. Extra bidrag utlovade före årsskiftet kommer att ersättas som utlovat. För avlidna under 2016 gäller 2016 års cleararingsystem.

I genomsnitt utökas bidragen/ersättningen med 38 % jämfört med 2016. Närmare 5 mnkr utöver garantibeloppen behöver avsättas för att klara kostnaderna i det nya ersättningssystemet.

Nämnden föreslås ge 12 av stadens församlingar som förvaltar allmän begravningsplats garantibelopp enligt följande år 2017:

Garantibelopp per församling	Tkr	(Bidrag 2016 i tkr)
Adolf Fredriks församling	774	(560)
Domkyrkoförsamlingen	629	(424)
Engelbrekts församling	389	(254)
Farsta församling	458	(298)
Gustav Vasa församling	1 341	(1 090)
Hedvig Eleonora församling	415	(280)
Hägerstens församling	944	(764)
Högalids församling	838	(672)
Katarina församling	995	(670)
Maria Magdalena församling	675	(454)
S:t Johannes församling	998	(688)
Västermalms församling	1 586	(1 108)
(Förväntad kostnad utöver garantin)	4958	
Summa totalt	15 000	

Bidragen till de enskilda huvudmännen såsom Judiska församlingen, Katolska församlingen och Stiftelsen Stora Sköndal som bedriver begravningsverksamhet på egen mark och ej är

allmänna begravningsplatser ges ersättning per gravsättning inom det nya ersättningssystemet och omfattas inte av garantibelopp.

Investeringar

Investering	Budget 2016	Budget 2017
Järva begravningsplats	15,0	15,0
Skogskrem 3		2,3
Maskiner	5,0	4,0
Räcksta kistgravar		10,0
Ekonomibyggnad 15c		19,0
Bevattning Skogen	10,0	10,0
Energi /Skyltar	6,0	2,0
Askgravlund /Avfallsbehållare		1,7
Summa	36,0	64,0

Investeringsbudgeten består dels av utpekade projekt; ny begravningsplats vid Järva, den nya bevattningsanläggningen vid Skogskyrkogården, reovering av ekonomigård och personalbyggnader vid kv. 15 på Norra begravningsplatsen samt till anläggande av nya kistgravkvarter vid Räcksta begravningsplats. Därutöver får nämnden 10 mnkr att använda till övriga investeringar. Huvuddelen av dessa medel är uppbokade till utbyte av maskiner, nya askgravkvarter, skyltprojekt mm.

Omslutningsförändringar

Kyrkogårdsnämnden beslutar om omslutningsändring om 2,2 mnkr

Kvalitetsarbete

Ett systematiskt arbete med att följa upp synpunkter och klagomål utgör grunden för kvalitetsarbetet. Under 2016 utökades enkätfrågorna i den så kallade Buss-undersökningen att också omfatta medborgarnas uppfattningar om begravningsplatsernas skötsel och upplevelsen av trygghet och rofylldhet. Generellt uppfattas begravningsplatserna som trygga, välskötta och rofyllda.

Enheter tar fram kvalitetsgarantier i samråd med avdelningscheferna. Garantierna godkänns av förvaltningschefen och anslås på arbetsplatser och anslagstavlor. I samband med uppföljningen av tertialrapport 2 följer alla enheter upp sin verksamhetsplan tillsammans med avdelningschefen och förvaltningschefen.

Det är angeläget att någon av enheterna deltar i stadens kvalitetsutmärkelse. Medel finns för konsultativt stöd för den enhet som vill vara med och tävla.

Övriga frågor

Stockholms kyrkogårdsförvaltning är medlem i Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF). Förbundets rikskonferens genomförs 15-16 maj i Örebro med deltagande för såväl förtroendevalda som tjänstepersoner från Stockholm.

Den 6-8 sep september genomförs Nordisk kyrkogårdskongress i Köpenhamn med deltagande för såväl förtroendevalda som tjänstepersoner från Stockholm.

Den årliga storstadskonferensen mellan begravningshuvudmännen i Stockholm, Göteborg och Malmö genomförs 25-26 oktober i Göteborg. Nämnden representeras av ordförande och vice ordförande samt förvaltningsledning.

Nämnden är också medlem i den europeiska kyrkogårdsorganisationen ASCE (Association of Significant Cemeteries in Europe) som under hösten håller sitt årliga möte med deltagande från Stockholm. Datum och plats är ännu ej fastställt för mötet.

Som förvaltare av världsarvet Skogskyrkogården deltar Stockholm vid såväl den svenska världsarvkonferensen i 25-26 april (världsarvet Södra Ölands odlingslandskap) som vid den nordiska konferensen i Rauma, Finland 11-14 september.

Bilagor:

1. Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2017 för Kyrkogårdsnämnden
2. Jämställdhets- och Mångfaldsplan 2016 - 2018